

*Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-050
назди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон,
сурога: ш. Душанбе, кӯчаи Неймат Қаробоев
63/3, e-mail: 6D.KOA.050@gmail.com*

ТАҚРИЗИ

Муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Саидов Ҳусен Аламурадович дар «Коркарди технологияи истеҳсоли маҳсулоти қаннодӣ бо истифодаи рангҳои табиӣ ғизоӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси 6D072700 - Технологияи маҳсулоти озуқа (6D072701 -Технологияи коркард, нигоҳдорӣ ва азнавкоркарди зироатҳои хӯшадор, лӯбиёӣ, маҳсулоти ярмагӣ, меваю сабзавот ва тоқпарварӣ) пешниҳод шудааст

Диссертатсияи илмӣ Саидов Ҳусен Аламурадович дар мавзӯи «Коркарди технологияи истеҳсоли маҳсулоти қаннодӣ бо истифодаи рангҳои табиӣ ғизоӣ», барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси ихтисоси 6D072700 - Технологияи маҳсулоти озуқа (6D072701 -Технологияи коркард, нигоҳдорӣ ва азнавкоркарди зироатҳои хӯшадор, лӯбиёӣ, маҳсулоти ярмагӣ, меваю сабзавот ва тоқпарварӣ) пешниҳод шудааст, баҳри рушди технологияи истеҳсоли иловагӣҳои табиӣ ғизоӣ, маҳз рангҳои ғизоӣ ва инчунин маҳсулоти қаннодӣ равона шудааст. Муаллиф дар диссертатсия яке аз масъалаҳои муҳими саноати хӯроқа – коркарди усулҳои аз ҷиҳати экологӣ тозаӣ ҳосил кардани моддаҳои рангкунанд аз набототи Тоҷикистон, ки таркиби асосиашон пайвастагӣҳои фенолӣ мебошанд, ва технологияи истифодаи онҳоро барои ранг кардани маҳсулоти қаннодӣ ҳал кардааст.

Ба сифати манбаи моддаҳои рангкунанда муаллиф қисмҳои алоҳидаи баъзе растаниҳои набототи Тоҷикистонро ба монанди решаи санҷид, меваи татум ва гулбаргҳои гули аббосӣ, пешниҳод намудааст. Дар доираи ҳадафҳои ба миён гузошташуда Саидов Ҳ.А. як қатор вазифаҳоро бо муваффақият иҷро намудааст. Аз ҷумла раванди экстрактсияи моддаҳои рангкунандаро таҳқиқ намуда, барои баланд бардоштани самаранокии он истифодаи қаблии яхкунони ашёи растаниро пешниҳод намудааст, ки ин яке аз нағзониҳои кори илмӣ

мазкурро ташкил мекунад. Натиҷаҳои ба дастовардаи муаллиф исбот менамоянд, ки экстрактҳои ҳосилкарда на танҳо қобилияти рангкуниро доранд ва аз рӯи хосиятҳои физикӣ-химиявиашон ва бехатарияшон ба ҳама талабот оид ба рангҳои ғизӣ ҷавобгӯ мебошанд, инчунин дорои фаъолнокии биологӣ низ мебошанд. Таркиби экстрактҳои рангкунандаи ҳосилкарда, ки аз ҷониби муаллиф муайн гардидааст, гувоҳи он аст, ки ғайр аз қобилияти рангкунӣ ин экстрактҳо таъсири табобатӣ ба организм низ дошта метавонанд. Ин гуфтаҳо аҳамияти назариявӣ ва амалии диссертатсияи Саидов Ҳ.А.-ро муайян менамоянд.

Мақсади таҳқиқоти мазкур ин коркарди технологияи маҳсулоти қаннодӣ бо истифодаи рангҳои ғизӣ аз растаниҳои Тоҷикистон, омӯзиши хосиятҳои физикӣ-химиявӣ, технологӣ, фаъолнокии биологии рангҳои табиӣ ғизӣ ва коркарди технологияи истеҳсоли ин рангҳо мебошад.

Барои ба мақсади мазкур расидан муаллиф вазифаҳои зеринро гузошта ҳал намудааст:

- арзёбии дурнамои технологияи истеҳсоли рангҳои растанӣ;
- муқаррар намудани усулҳои самарабахши ҷудо кардани моддаҳои рангкунанда аз гиёҳҳои интиҳобшуда—решаи санҷид, меваҳои татум ва гулбаргҳои гули аббосӣ;
- асосноккунии илмӣ ва коркарди технологияи ҳосил кардани рангҳои табиӣ аз ашёи растанӣ;
- асосноккунии истифодаи экстрактҳои растани аз гиёҳҳои интиҳобшуда ҳамчун рангҳои хурокворӣ дар асоси омӯзиши таркиби сифатӣ ва миқдорӣ ва хосиятҳои физикию химиявии онҳо;
- омӯзиши хосиятҳои технологияи экстрактҳои рангкунанда аз растанӣ гирифташуда;
- омӯзиши фаъолияти биологии экстрактҳои рангкунанда, ки аз растаниҳои интиҳобшуда ҷудо карда шудаанд;
- омӯзиши раванди ранг кардани маҳсулоти қаннодӣ бо экстрактҳои гиёҳӣ ҳосилкардашуда;
- коркарди технологияи истеҳсоли маҳсулоти қаннодӣ бо истифодаи рангҳои ғизоии табиӣ.

Навгониҳои диссертатсияи Саидов Ҳ.А.-ро нуқтаҳои зерин ифода мекунанд:

- аввалин маротиба рангҳои ғизӣ аз қисмҳои ғайриизоии растаниҳои дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯянда – решаи дарахти санҷид, буттамеваи татум ва гули аббосӣ ҳосил карда шуд;
- таркиби химиявии экстрактҳои рангдиҳандаи ҳосилкардашуда аз растаниҳои номбурда муайян карда шуд.
- муайян гардидааст, ки экстрактҳои ҳосилкарда аз рӯи ҳосиятҳои физикӣ-химиявиашон ба талаботи Регламенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рангҳои ғизӣ ҷавобгӯанд;
- дар асоси омӯзиши фаъолнокии биологӣи экстрактҳои решаи санҷид ва меваи татум таъсири антиоксидантӣ ва зиддиилтиҳобӣ экстрактҳои мазкур исбот гардидааст;
- дар асоси омӯзиши бехатарии рангҳои ҳосилкардашуда - захрнокии шадид, миқдори металлҳои мутлақо захрнок (сурб ва кадмий), мавҷудияти микроорганизмҳои касалиовар ва мағорҳою замбурӯғҳо муайян шудааст, ки экстрактҳои ҳосилкардашуда захрнок нестанд ва ба яке аз талаботҳо доир ба рангҳои ғизӣ – безарарӣ ҷавобгӯ буда, онҳоро дар технологияи истеҳсоли маҳсулоти ғизӣ истифода бурдан мумкин аст;
- самаранокии технологияи ҳосил кардани рангҳои ғизӣ аз решаи санҷид, меваи татум ва гулбаргҳои гули аббосӣ бо роҳи яхкунонии қаблии ашёи хоми растанигӣ зиёд карда шуд. Тарзи истеҳсоли ранги ғизӣ аз растаниҳо бо Нахустпатенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда шудааст.

Аҳамияти назариявӣ ва илмӣ-амалии диссертатсия. Аҳамияти назариявии таҳқиқҳои гузаронидашуда аз он иборат аст, ки таркиби химиявии муқарраршудаи экстрактҳо аз решаи санҷид, буттамеваи татум ва гули аббосӣ тавсифоти биохимиявии ин растаниҳоро фарохтар карда, фаъолнокии биологӣи онҳоро муайян мекунанд. Фаъолнокии биологӣи экстрактҳои таҳқиқшуда (ҳосияти зиддиоксидантӣ, зиддиилтиҳобӣ) экстрактҳои мазкурро на танҳо ҳамчун моддаи рангкунанда, инчунин ҳамчун маводи функционалӣ барои баланд бардоштани қимати ғизоии маҳсулоти хӯрока тавсиф мекунанд.

Технологияи коркардшудаи истеҳсоли маҳсулоти қаннодӣ-қандӣ (карамел ва мармелад) ва маҳсулоти нимтаёри ороишӣ (креми хомаӣ барои торт ва пирожниҳо) бо истифодаи экстрактҳои рангкунанда аз растаниҳо, ки қаблан истифода нашудаанд ба васеъ гардидани навъҳои маҳсулоти қаннодӣ мусоидат менамояд.

Ба таври таҷрибавӣ технологияи нави ҳосил кардани рангҳои ғизоӣ аз ашёи хоми растанӣ тасдиқ гардида, мақсаднок будани истифодаи онҳо дар истеҳсоли гуруҳҳои алоҳидаи маҳсулоти қаннодӣ асоснок карда шуд.

Аҳамияти амалии диссертатсия бо санадҳои татбиқӣ дар шароити истеҳсолӣ санҷида шуда, тасдиқ шудааст.

Инчунин, натиҷаҳои ба дастмадаи таҳқиқот дар раванди таълими фанҳои «Технологияи истеҳсоли маҳсулоти қаннодӣ», «Иловаҳои хӯрока», «Асосҳои физикию биохимиявии истеҳсоли маҳсулоти хӯрока» дар барномаи таълимии бакалаврҳо ва магистрантҳо ва барои таҳияи маводҳои таълимӣ истифода шудаанд.

Тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Муҳтаво ва натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз ҷониби муаллиф дар конференсияҳои илмию назариявӣ ва семинарҳои назариявии ҳайати профессорону омӯзгорони Донишгоҳи технологии Тоҷикистон, конференсияҳои илмӣ-амалии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявии дар Тоҷикистон ва Федератсияи Россия баргузоршуда дар шакли баромаду маърузаҳои илмӣ пешниҳод ва муҳокима карда шудаанд.

Интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия. Муқаррароту натиҷаҳои асосии таҳқиқоти илмӣ дар 11 кори илмӣ муаллиф, аз ҷумла 1 нахустпатент, 5 мақола дар маҷаллаву нашрияҳои мансуб ба феҳристи маҷаллаву нашрияҳои тақризшавандаи КОА ҚТ ва ФР, 6 мақола дар маводҳои конференсияҳо байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ нашр шуданд ва 2 санади татбиқӣ тасдиқ шуданд.

Мутобикати диссертатсия ба шиносномаи ихтисос. Диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси 6D072700 - Технологияи маҳсулоти озуқа (6D072701 - Технологияи коркард, нигоҳдорӣ ва азнавкоркарди зироатҳои хӯшадор, лӯбиёӣ, маҳсулоти ярмагӣ, меваю сабзавот ва тоқпарварӣ) аз рӯйи бандҳои зерин мувофиқат мекунад:

2. Коркарди илмиасоси - технологияи истифодаи навъҳои ашёи нав, барои истеҳсоли хӯроки омехта, ғалладонагӣ, нонӣ, макаронӣ, қаннодӣ, оби ҷави ғайриалкоголӣ, спиртӣ, хамиртурушӣ, ликеру арақ, маҳсулоти соҳаи шаробпазӣ, консервақунонӣ, хушккунии мева ва сабзавот, концентратҳои хӯрока ва истеҳсоли квас, истеҳсоли маҳсулоти тезхунуккунӣ, инчунин маҳсулоти коркарди дубораи соҳаҳои ғалладонагӣ, маҳсулоти мевагӣ ва сабзавотӣ бо мақсади истифодаи самараноки захираҳо ва баланд бардоштани арзишҳои биологӣ он.

3. Коркарди технологияҳои нав (аз он ҷумла интенсивӣ) ва такмилсозии технологияи истеҳсоли маҳсулоти мевагӣ ва сабзавотӣ, ангурпарварӣ, нонӣ, макаронӣ, қаннодӣ, оби ҷави ғайриалкоголӣ,

алкоголӣ, хамиртурушӣ, ликёру арак, шаробпазӣ, консервакунонӣ, хушккунии мева ва сабзавот, омехтаҳои хуроки ва маҳсулоти тезхунуккунӣ ва инчунин офаридани хатҳои ватании коркарди ашёи растанӣ.

6. Коркарди технологияи намудҳои нави маҳсулот бо истифодаи маҳсулоти ғайрианъанавӣ ва намудҳои нави ашё, омехтаҳои мураккаб ва маҳсулоти нимтайёр бо танзими таркиби моддаҳои асосӣ ва ҷузъиёти ғаёли биологӣ, тағйири таркиби кимиёвӣ барои ба вуҷуд овардани маҳсулоти нави дорӣ сифати ғизонокии баланд ва сатҳи баланди истифодабарӣ, инчунин кор карда баромадани усулҳои коркарди ашёи растанӣ, аз ҷумла маҳсулоти дуумдараҷа, офаридани технологияҳои истеҳсол ва нигоҳдории маҳсулоти гуштӣ, ширӣ ва моҳӣ бо иловаи ашёи растанӣ, ва инчунин ҷузъиёти маҳсулот барои қудакон, маҳсулоти солим, махсус ва пархезӣ.

9. Таҳқиқоти равандҳои истеҳсоли маҳсулоти ферментдор, омӯзиши арзишҳои биологӣ маҳсулоти тайёр ва коркарди усулҳои тайёркунии захираҳои ашёи дубора бо истифодаи усулҳои физикавӣ ва биокимиёвӣ бо мақсади истеҳсол кардани ҷузъиёти арзишнок, аз ҷумла моддаҳои хуштаъмкунанда, рангкунанда ва ғализкунанда; технологияҳои ҷудо намудани ҷузъиёти алоҳида ва хушбӯйкунанда аз ашёи растанӣ.

10. Офаридани технологияҳои дарёфт ва истифодабарии иловаҳои хӯроквории нимфунксионалӣ, аз он ҷумла дар асоси маҳсулоти коркарди дӯбори соҳаҳои коркарди комплекси агросаноатӣ.

15. Офаридани технологияҳои маҳсулоти мевагӣ ва сабзавотӣ, ангурпарварӣ, нонӣ, макаронӣ, қаннодӣ, оби ҷави ғайриалкоголӣ, алкоголӣ, хамиртурушӣ, ликёру арак, шаробпазӣ, консервакунонӣ, хушккунии мева ва сабзавот, омехтаҳои хуроки ва маҳсулоти тезхунуккунӣ бо истифодабарии моддаҳои микробиологӣ, ферментӣ, тасҳеҳи биологӣ, ғаёли биологӣ ва функсионалӣ, рангҳои хурока ва хушбӯйкунандаҳо; коркарди технологияи маҳсулоти хурокаи ҳайвон, технологияҳои аз нав коркарда баромадани ашёи эндокринию-ферментӣ ва дуумдараҷа.

Соҳтор, мазмун ва ҳаҷми кори диссертатсионӣ. Диссертатсияи тақризшаванда аз муқаддима, 4 боб, хулосаҳо, рӯйхати адабиёти илмӣ истифодашуда, феҳрасти адабиёти нашршуда оид ба натиҷаҳои таҳқиқот ва замимаҳо иборат аст. Матни диссертатсия 167 саҳифаро дар бар мегирад дарҷшудааст. Диссертатсия дорӣ 44 ҷадвал, 30 расм, 3 замимаҳо мебошад. Рӯйхати адабиёти истифодашуда аз 202 номгӯй иборат аст.

Дар боби якум якум адабиёти илмӣ марбут ба мавзӯи диссертатсия оид ба рангҳои ғизоии синтеикӣ ва табиӣ, тавсифоти рангҳои ғизоӣ, ҳолати таҳқиқи истифодаи рангҳои ғизоии табиӣ дар технологияи маҳсулоти хӯрока, таснифи моддаҳои табиӣ рангкунанда – пайвастаҳои фенолӣ, пайвастаҳои беталаинӣ, каротиноидӣ, хинонӣ, усулҳои чудо кардани рангҳои ғизоӣ аҳамияти рангҳои ғизоии табиӣ усулҳои ҳосил кардан ва истифодаи ин рангҳо оварда шудааст. Дар асоси таҳлили манбаҳои илмӣ нашршуда оид ба рангҳои ғизоии табиӣ, ҳолати омӯзиши усулҳои чудо кардан ва дурнамои истифодаи онҳо, муаллиф чунин хулоса мебарорад, ки дар технологияи маҳсулоти хӯрока рангҳои мазкур бештар истифода мешаванд. Инунин, қайд мекунад, ки роҳи бехтарини чудо кардани рангҳои ғизоӣ – экстрактсияи онҳо бо ҳалкунандаҳои гуногун мебошад.

Боби дуюм маълумотро оид ба **объектҳо ва усулҳои таҳқиқот** дар бар мегирад. Интиҳоби ашёи растанӣ ҳамчун объекти таҳқиқот асоснок карда шудааст. Муаллиф интиҳоби объектҳои таҳқиқоти зикршударо бо он асоснок мекунад, ки растаниҳои номбаршуда тамоюли зиёдшавии ҷамъшавии моддаҳои рангкунанда, аз ҷумла пайвастагиҳои фенолӣ доранд, инчунин бо он, ки аз ин растаниҳо экстрактҳои рангоранг барои ранг кардани маҳсулоти хӯрокворӣ мувофиқанд. Тарзи гузаронидани таҳлили таркиби химиявӣ, ҳосиятҳои физикӣ-химиявӣ, функционалӣ-технологии экстрактҳои рангкунанда ва маҳсулоти тайёри коркардшуда оварда шудааст.

Дар боби сеюм натиҷаҳои ба даст овардашуда оид ба усули экстрактсияи моддаҳои рангкунанда аз ашёи интиҳобшуда, таркиби химиявӣ экстрактҳои ҳосилкарда, таҳқиқи ҳосиятҳои органолептикӣ, физикӣ-химиявӣ, бехатарӣ ва фаъолнокии биологӣ муҳокима ва асоснок карда шудаанд. Раванди ҳосил кардани пайвастагиҳои рангкунанда аз растаниҳо ва вобастагии дараҷаи экстрактсия аз омилҳои гуногун ба монанди ҳалкунанда, таносуби ашёи хом ва ҳалкунанда, ҳарорат ва вақти экстрактсия хеле ҳаматарафа омӯхта шудааст. Муайян карда шудааст, ки экстрактҳои рангаро бо об дар таносуби ашёи хом ва ҳалкунанда 1:30 ва 1:40 дар давоми 30-60 дақиқа дар ҳарорати чушиш гирифтани мумкин аст. Барои баланд бардоштани самаранокии экстрактсия муаллиф яхкунонии қаблии ашёи растаниро пешниҳод намудааст, ки ин амал яке аз навгониҳои технологияи коркардшударо муайян мекунад. Натиҷаҳои омӯзиши раванди экстрактсия ба муаллиф имкон дод, ки усули чудо кардани экстрактҳои рангкунандаро дар асоси истифодаи ҳалкунандаи безарар ва арзон — об, коркард намояд.

Натиҷаҳои таҳқиқҳои хосиятҳои физикӣ-химиявӣ ва биологии экстрактҳо, аз ҷумла хосиятҳои зиддиоксидантӣ ва табобатӣ, сазовори диққат аст. Муаллифи рисола нишон дод, ки экстрактҳои ҳосилкардааш на танҳо моддаҳои рангкунанда мебошанд, балки дорои хосиятҳои зиддиоксидантӣ ва зиддиинфлюэнца низ буда, метавонанд қимати ғизоии маҳсулотро баланд бардоранд ва ба он хусусиятҳои табобатӣ бахшанд. Маълумотҳои ба даст овардашуда аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доранд, зеро онҳо биохимияи пайвастиҳои фенолиро ва каротиноидҳоро васеъ мекунанд. Аҳамияти амалии онҳо низ бешубҳа аст, зеро маълумотҳои мазкур имкон медиҳанд, ки усулҳои пешниҳодшудаи ҷудо кардани пайвастиҳои рангкунанда асоснок карда шаванд.

Муаллифи диссертатсия барои хосиятҳои физикӣ-химиявии экстрактҳои ҳосилкарда усулҳои бозьтимодно ба монанди спектроскопияи инфрасурх ва ултрабунафш, фотоэлектроколориметрия истифода бурдааст. Дурустии ба даст овардашуда барои асоснок кардани хулосаҳои дар диссертатсия инъикосшуда, кофӣ аст. Муаллиф усулҳои гузарондани таҷрибаҳоро барои муайян кардани таркиби компонентҳо ва хосиятҳои физикию химиявии экстрактҳои ба даст овардашуда муфассал тавсиф кардааст. Тафсири муфассали спектрҳои инфрасурх ва ултрабунафш ба маълумотҳои адабиёт мувофиқат мекунад ва ба мо имкон медиҳад, ки натиҷаҳои бадастомадаро комилан бозьтимодно ҳисоб кунем.

Муваффақияти махсуси муаллиф омӯзиши хосиятҳои биологии экстрактҳои рангкунанда мебошад. Муаллифи диссертатсия захролудшавии шадид ва мӯътадили экстрактҳоро омӯхтааст. Исробатшудааст, ки маводҳои таҳқиқшуда захрнок нестанд. Ин натиҷаҳо бо маълумоти сершумори адабиёт, ки захролуд набудани флавоноидҳоро нишон медиҳанд, комилан мувофиқанд ва маҳз ҳамин синфи пайвастиҳои фенолӣ қисми асосии иқтибосҳои омӯхташударо ташкил медиҳанд.

Боби чоруми диссертатсия таҳлили натиҷаҳои омӯзиши экстрактҳои рангкунандаро ҳамчун рангҳои ғизоӣ барои ранг кардани маҳсулоти қаннодӣ дар бар мегирад. Муаллиф ба таври боварибахш исбот кардааст, ки экстрактҳои омӯхташуда барои ранг кардани маҳсулоти қаннодӣ хеле мувофиқанд. Натиҷаҳои дар озмоишгоҳ ба даст овардашударо таҷрибаҳое, ки дар шароити истеҳсоли гузаронда шудаанд, тасдиқ карданд. Дар замимаи диссертатсия нусхаи хулосаҳои ба натиҷаҳои санҷиш мавҷуд аст.

Хулосаҳои диссертатсияи Саидов Ҳ.А. аз ҷиҳати илмӣ асоснок буда, ягон шубҳа ба миён намеорад.

Феҳристи адабиёт 202 номгӯро дар бар мегирад, мувофиқи қоидаҳои қабулшуда тартиб дода шудааст.

Замимаҳо ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи натиҷаҳои таҳқиқотро, аз қабيلي санадҳои татбиқӣ, нусхаи патент, протоколҳои санҷишҳои микробиологии экстрактҳои рангкунанда ва маҳсулоти коркардшуда, нусхаҳои дипломҳо ва сертификатҳоро дар бар мегирад.

Дар баробари ин зарур мешуморам, ки камбудии зеринро кайд намоям:

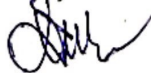
1. интиҳоби қисмҳои растаниҳои таҳқиқшуда ҳамчун манбаи моддаҳои рангкунанда муфассал асоснок нашудааст;
2. таҳқиқи таркиби экстрактҳо бо муайян кардани пайвастиҳои фенолӣ маҳдуд аст. Дигар моддаҳои фаъоли биологии растаниҳои, ба монанди витаминҳои дар об ҳалшаванда, кислотаҳои органикӣ, муайян карда нашудаанд;
3. ҳуб мешуд, пеш аз экстрактсия бо об ва маҳлулҳои обии спирт моддаҳои мумӣ ва қатрондор бо истифода аз чорхлориди карбон ё эфири нафтӣ аз ашё ҷудо карда шаванд;
4. қисми зиёди натиҷаҳои бадастомада дар ҷадвалҳо оварда шудаанд. Агар ин маълумотҳо бо графикҳо тасвир карда мешуданд, натиҷаҳои бадастомада аёнтар мегаштанд;
5. азбаски экстрактҳои таҳқиқшуда барои истифода дар саноати ҳӯрокворӣ пешбинӣ шудаанд, инчунин муайян кардани захрокии музмин ба мақсад мувофиқ мебуд.

Эродҳои мазкур арзиши диссертатсияро паст намекунанд. Диссертатсияи Саидов Ҳ.А. ҳамчун таҳқиқоти илмӣ дорои аҳамияти амалӣ буда сазовори баҳои баланд аст. Натиҷаҳо дар интишорот ба кадри кифоя нишон дода шудаанд. Мазмуни диссертатсия дар 11 мақолаи илмӣ, ки аз ин шумора 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда ҷоп шудаанд, ба кадри кифоя пурра инъикос ёфтааст. Автореферат ба мазмуни диссертатсия мувофиқ аст. Аслияти диссертатсия бо назардошти иқтибосоварӣ 86,28% ва автореферат 87,18%-ро ташкил мекунад. Бинобар ин диссертатсияи тақризшаванда дар мавзӯи «Коркарди технологияи истеҳсоли маҳсулоти қаннодӣ бо истифодаи рангҳои табиӣ ғизоӣ» ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифаш Саидов Ҳусен Аламурадович,

сазовори дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D072700 - Технологияи маҳсулоти озуқа (6D072701 - Технологияи коркард, нигоҳдорӣ ва азнавкоркарди зироатҳои хӯшадор, лӯбиёӣ, маҳсулоти ярмағӣ, меваю сабзавот ва тоқпарварӣ) мебошад.

Муқаризии расмӣ:

Сарҳодими илмӣ озмоишгоҳи кимиёи
пайвастагӣҳои фаромолекулавӣ Институти
кимиё ба номи В.И.Никитини АМИТ,
доктори илмҳои кимиё, профессор

Мухиддинов З. Қ.

Имзои д.и.к. профессор З.Қ.Мухиддиновро тасдиқ менамоям:

Сардори шуъбаи кадрҳои Институти
кимиё ба номи В.И.Никитини АМИТ,

Раҳимова Қ.

«14» 05 2025 с.

Суроғай қорӣ: 734063, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кучаи Айни
299/2, Институти кимиё ба номи В.И.Никитини АМИТ.

Сомонаи интернетӣ: <https://ikai.tj/>

Почтаи электронӣ: zainy@mail.ru

тел.: (+992 37) 225 80 95; (+992) 93 488 48 43;